СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 187. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа 13 серпня 1930. VOL. XXXVIII. No. 187. Jersey City, N. J., Wednesday, August 13, 1930. THREE CENTS.

БОМБАРДУЮТЬ МАЙНИ З ЛІТАКА

ПРОВІДЕНС (Кентоки). — Тутешні майнери вели від довгого часу боротьбу за те, щоби добитися давної платні, себто $4.50 на день. З того приводу вийшли на страйк. Але згодом нужда змусила їх вернути до роботи. Та яких 25% майнерів страйкують далі.

Час від часу приходить тут до сутичок між поліцією та страйкуючими і ціла околиця живе далі в напруженню. Та найбільше заворушилися всі в понеділок, коли над майнами кружляв літак, з якого кинено 9 бомб, з яких 6 експльодувало.

Сторожа потратила з переляку голови і аж при кінці двох сторожів почали стріляти, але літак піднісся вгору і відлетів у напрямі Шикаґа.

ВЕЛИКІ ШКОДИ З ПОСУХИ.

ВАШИНҐТОН. — Американський Червоний Хрест поробив обчислення шкоди, нанесеної населенню посухою. До 1. серпня нараховано втрату з 690,000, 000 бушлів кукурузи. Від 1. серпня та шкода піднеслася на 100,000,000 бушлів. Два стейти терплять вже тепер на брак поживи.

Президент Гувер є тої думки, що катастрофа не є загальної натури, та що її буде можна опанувати.

ГОЛОД І ХОРОБИ.

ВАШІНҐТОН. — З місць, які навістила посуха, доносять, що вже ширяться такі хороби як тиф. Деякі околиці є позбавлені цілковито поживи. Негайна допомога в поживі й ліках являється конечністю.

ЧИСТИТЬ МІСТО ВІД ҐЕМБЛЕРІВ.

ОЛБАНІ. — Повідомлено ґовернора Рузвелта, що в Саратозі, куди тепер виїхав богатий світ на кінські перегони, є повно домів гри і розпусти. Ґовернорови подано навіть точні адреси домів. Рузвелт зарядив доходження і чистку міста.

ПОПИРАЮТЬ КАТОЛИЦЬКИЙ ПРОТЕСТ.

НЮ ЙОРК. — Хрестоносний похід кардинала Гейса проти неморальних театральних вистав у Ню Йорку зістав вповні попертий з боку протестанського епископа Менінґа і жидівського рабіна Вайса. Всі вони є тої думки, що церкви повинні стояти на сторожі моралі й протестувати проти таких вистав як „Лизистрата" і „Бенітис".

Знову театральні підприємці твердять, що вони не бачать у них нічого неморального.

ФІЛЬМОВІ ЗОРІ НА СЦЕНІ.

НЮ ЙОРК. — Звукові фільми усунули богато фільмових зірок на друге, а то й треторядне місце. Ось тому такі славні актори як Мері Пікфорд, Колен Мур чи Вільма Бенки шукатимуть давної слави на сцені. Вони зачнуть свої виступи на Бродвею вже цеї осени.

ВИБУХ НАСЛІДКОМ ХЕМІЧНИХ ДОСЛІДІВ.

НЮ ЙОРК. — Маркус Коген хотів знайти хемічну формулу на екстракт ванілії. Наслідок був такий, що його хемічні експерименти спричинили вибух, який зірвав один поверх будинку з дахом, убив одну людину, а 12 покалічив.

ПЕРЕПУСКАЮТЬ ДЕСЯТКИ МІЛІОНІВ ЧЕРЕЗ ГРАНИЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Пограничні урядовці не дармують. Таке виходить з урядової статистики, яка виказує подорожний рух на канадійсько-американській і мексиканській границях. За останній рік переекзамінували урядники 46,000,000 осіб і перепустили 12,000,000 автомобілів. За один місяць перепущено через міст „Ембесадор" у Дітройті 114,000 автомобілів. Через „Піс Брідж" у Бофало переїжджає денно яких 16,000 автомобілів.

Крім того треба ще мати на увазі, що богато людей переїжджає до Злучених Держав з Канади і Мексика поромами і літаками. Той великий оборот вимагає від пограничних урядовців великого труду, тому, вони часами зденервовані й не дуже ввічливі супроти публики.

МІНІЯТУРИ ГОЛФУ.

ВАШИНҐТОН. — За короткий час повстало в Америці 25,000 мініятурних ґолфових піль, в які інвестовано $125,000,000. З того 15,000 таких піль повстали доперва в часі від січня б. р.

ЗБЛИЖАЮТЬСЯ ДО РЕКОРДУ.

СЕЙНТ ЛУІС. — Дейл Джексон і Форест О'Брайн літають вже понад 500 годин у воздусі, а їхній літак „Ґрейтер Сейнт Луіс" функціонує дуже добре й є певна надія, що летуни побють рекорд витревалости братів Ґонтерів з Шикаґа.

ЗАПОВІДАЄ ВІЙНУ ЗА 10 ЛІТ.

ВИЛІЄМСТАВН (Масечусетс). — Деляй Бернс, професор університету з Ґлезґов, викладав у Політичнім Інституті про теперішню европейську ситуацію. Він твердив, що теперішні відносини подібні до тих, які панували в 1909 році, коли то всі держави почали збროїтися. 1909 рік спричинив катастрофу з 1914 року. До такої самої катастрофи прийде в Европі знову й то між 1935 і 1940 роками. Коли, говорив Борнс, держави перестануть зброїтися, то тої війни не буде.

З НАРАД МІЖПАРЛЯМЕНТАРНОЇ УНІЇ.

З Лондону подають, що на засіданні міжпарлямéнтарної унії дня 22. липня обговорювалося справи національних меншин. Представник Німеччини Лінкґабен у промові доказував, що без ревізії кордонів і мирових договорів справа національних меншин не може бути вирішена. Внесення цього представника відкинено. Представник польського сойму, посол Стронський, доказував, що ревізія кордонів і договорів наразилаб европейський мир на небезпеку і що справи національних меншин треба рішати в межах істнуючих держав і законів. Польський посол Дембінський підкреслював, що німецькі національні меншини в Польщі є в упривілейованім становищі, а Поляки в Німеччині покривджені. Мек Донелд у своїй кінцевій промові вказав на конечність зближення держав і парляментів.

„ГЕТЬ З КОМУНІЗМОМ!"

Минська газета „Звезда" повідомляє, що окружний суд у Полоцьку засудив на кару смерти білоруського організатора повстання, Филипа Лавриновича, Білорусина з села Маширки, десненського повіту. Найвищий суд затвердив присуд і Лавриновича розстріляно. Ідучи на смерть, він кликав: „Геть з комунізмом! Хай живе вольний білоруський нарід!" Лавринович брав участь у протибольшевицькій боротьбі, за що його родину розстріляно, а сам він просидів 5 літ у вязниці. Вийшовши на волю, він працював у підпіллі проти радянської влади, за що його арештовано і засуджено на смерть. Білоруський національний рух має повну велику втрату.

ВИЯВИЛА ТАЙНУ.

В місті Лянґенштайн в горах Гарцу перед 36 роками найдено богатого фінансіста Гартмана з простріленою головою. Тому, що біля нього лежав револьвер і тому, що жінка дуже плакала за чоловіком і зізнала, що він поповнив самовбивство, поліція повірила, що має до діла з самовбивством. Гартмана похоронено, вдова вийшла вдруге заміж і справа забулася. Аж недавно після 36 літ, жінка Гартмана, умираючи, призналася, що вона сама вбила свого чоловіка тому, що любила іншого і хотіла вийти за нього заміж. Визнавши свій гріх, вона померла.

„ПРОЛЕТАРІ" ЇЗДЯТЬ...

Большевицький комісар заграничних справ, Літвінов, виїхав на лічення до Карльсбаду. Для того пролетаря зарезервовано апартамент в найкращім (і очевидно найдорожчім) готелі.

БАТЬКО ОТРУЇВ СВОЮ ДИТИНУ.

В Берниівці біля Надгорець, пов. Жовква, Михайло Бац отруїв свою 4-місячну дитину. Дитина померла в шпиталі. Баца арештували.

СТУДЕНТ МЕДИЦИНИ ОБМАНЕЦЬ.

Варшавська поліція арештувала Людвика Барта за ріжні обманства. Між іншими обманув він проф. університету, якому нібито хотів продати рад. Варт, бувший студент медицини, вже 4 рази караний за обманства, останним разом 1½ року вязниці.

БОЛЬШЕВИКИ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

„Дейлі Мейл" поміщує сензаційні ревеляції про военні підготування радянських республик: Ціла „пятилітка" мала на меті приготовити СРСР до війни з „буржуазними" державами, яка малаб забезпечити комунізмови побіду над світом. Радянський уряд переконаний, що в р. 1934 червона армія буде готова до війни. На останньому засіданні военної ради усталено пляни военного походу проти буржуазних держав.

ВЕРТАЄ З ВІЙНИ.

„Руски Новіни", часопис Українців, переселенців у Юґославії (Бачван), пишуть, що Антін Костельник, вояк австрійської армії, був від світової війни у полоні в Росії і досі не дав про себе чутки. Родина вважала його погибшим, але аж по 15 роках Антін Костельник написав лист, у якому повідомляє, що він живе у Москві і збирається приїхати до дому.

ТОРГОВЛЯ МАЛОЛІТНИМИ ДІВЧАТАМИ.

В Клюжі (Румунія) заарештували кількох членів підприємства, що промишляло продажю малолітних дівчат. Слідство виявило, що продавці живого товару продали понад 80 малолітних дівчат.

ВБИВСТВО ПІДЧАС СНУ.

В Блазві Горішній, пов. Добромиль, Дмитро Нестор убив підчас сну вистрілом з револьвера Емілію Екштайн. Причина вбивства — сусідські непорозуміння.

НЕ РОЗКИДАЛИ ГРІШМИ ТАК, ЯК МИНУЛОГО РОКУ.

Підраховують, що американські туристи цього року видали в Франції 130,000,000 долярів. Це на 20% менше проти того, що вони видали минулого року.

КАСИ ХОРИХ У ПОЛЬЩІ.

У Польщі є 243 Кас Хорих, які загально забезпечують на випадок хороби 4,789,460 осіб. У Німеччині Каси Хорих мають 19,500,000 членів.

ПОЖЕЖА В КОПАЛЬНІ В БОХНІ.

Дня 19. липня у копальнях соли в Бохні вибухла пожежа, яка знищила кілька мамазинів та шибів. Робітникам удалося втекти з горіючих копалень і жертв у людях не було. Заки пожежна сторожа погасила вогонь, пожежа наробила дуже богато шкоди.

ВБИВСТВО.

Іван і Павло Вітер із Жовнівки (пов. Бережани) вбили Ів. Тичкова, ранивши його ножем у серце. Причина — особисті порахунки.

НАЙСТАРША ЖІНКА У ЛЬВОВІ.

При вулиці Торосевича в домі Бердьштайна живе Антоніна Каллер, яка має ні менше ні більше, тільки 120 літ від роду. Виглядає вона на 80-літню старушку, ще сама працює в своїй скромній кімнатці і хоч живе з ласки родини, то порядок у своїй кімнатці робить сама, так само як сама варить собі обіди і т. д. Любить оповідати, як то колись до Львова приїжджав цісар Франц Йосиф і які то великі паради були у Львові.

ЩЕ ПРО ПОЖЕЖУ ФІЛЬВАРКУ У ВИСЛОБОКАХ.

„Слово Польске" широко розписується про пожежу фільварку у Вислобоках під Львовом і вертаючи до цеї теми вже втрете, пише: Місцеве населення безнастанно підбурюване українськими аґітатора зі Львова та українськими учнями львівської гімназії, які в околиці мають свою родину і підчас вакацій намовляють темних селян до ріжних злочинних виступів". „Слово Польске" твердить, що вогонь під фільварок Мальчевського підложено при помочі шматок, насичених нафтою, а біля пожарища найдено довгі тасьми паперу з літографованими написами: „Ляхи за Сян!" При ревізіях у сусіднім селі Ременові найдено у сільських парубків подібні тасьми паперу з такимиж страшними написами. Арештовані учні та парубки начебт уже до вини признались і „Слово Польске" твердить, що всі вони належали до УВО. Шкоди з пожежі виносять 60,000 золотих, а фільварок був заасекурований тільки на 10,000 золотих.

САБОТАЖ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

„Курєр Червони" подає, що під Білою Церквою укранські селяни підпалили величезний маґазин збіжа, яке комуністи мали вивезти до Москви. Коли пожежна сторожа почала гасити вогонь, невідомі особи почали стріляти до сторожі з крісів. Це було в ночі. Цілий маґазин згорів. Другого дня арештовано кількадесять селян, з яких декого вже розстріляно.

ЗЛОЧИННІСТЬ У ПОЛЬЩІ.

Статистика виказує, що в 1929 р. на терені Польщі було покараних за ріжні злочини 188,000 осіб, з яких 20% було жінок і 6,000 осіб у віці від 14 до 18 літ, а анальфабетів між тими покараними було аж 10 процент. В 1928 р. було 85,000 осіб покараних за крадіж, 900 осіб за виконане, або намагане вбивство. Від 1928 до 1930 р. скількість злочинів зменшилась на 10%.

НОЖЕМ У ГРУДИ.

В Ставчанах, пов. Городок Ягайлонський, Петро Пришляк убив ударом ножа в груди Романа Перуна. Вбийника арештували. Причиною вбивства були особисті порахунки.

ТРАГЕДІЯ ЗБІГЦЯ.

Румунська прикордонна сторожа переловила на Дністрі Семена Кобеля, який утікав з Радянської України до Румунії. Його відставили до Кишенева, де він при слідстві в сиґуранці признався, що його, як бувшого старшину білої армії, переслідувало ДПУ і тому він утік до Румунії. Командант сиґуранци заявив йому, що Румунія має досить радянських збігців, що вона їм не довіряє і тому його відставлять на територію СРСР. Семен Кобель на колінах благав, щоби його скорше розстріляли, а не віддавали в руки большевиків, але це не помогло. Румунські посіпаки всадили збігця до поїзду і везли на кордон, щоби передати його в руки червоноармейців. Доведений до розпуки Семен Кобель вискочив крізь вікно поїзду і правдоподібно згинув, бо досі за ним пропав усякий слід.

АРМІЯ КАЙ ШЕКА ПЕРЕМАГАЄ

ВІЙСЬКА НАНКІНСЬКОГО УРЯДУ ЗАХОПИЛИ ВІД ПОВСТАНЦІВ ТЗІНАН.

ШАНГГАЙ (Китай). — Між військами нанкінського правительства й північними повстанцями точаться завзяті бої. Обидва противники заявляють про свої успіхи. Тепер можна сказати лише з певністю, що війська націоналістичного уряду, під командою Кай Шека, мають успіх у провінції Шантунґ, де вони захопили столицю цієї провінції, Тзінан.

Коли їм пощастить відсунути північних повстанців до позицій, які ті займали в квітні, то тоді значно полекшиться становище військ нанкінського уряду, а противники попадуть майже в безвихідне становище. Кай Шек поспішає скорше покінчити звільнення шантунґської провінції від реакційних північних повстанців, щоби розпочати боротьбу з комуністами, які знову збираються захопити місто Шанґшу, яке недавно вони розграбили й спалили.

СПРАВА ПАЛЕСТИНИ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія).—З опублікованої програми засідань Головної Ради Ліґи Націй, яке відбудеться в вересні, видно, що на порядок денний поставлено справу Палестини. Рада має обговорити висновки мандатної комісії в справі палестинського погрому в минулому році.

Як відомо, мандатна комісія різко критикує Анґлію за допущення погрому, а анґлійське правительство дало не менше різке й рішуче своє пояснення з критикою висновків комісії. Перед Радою стоїть тепер дуже делікатне завдання вивязатися так, щоби не вразити мандатної комісії Ліґи Націй, а разом з тим не вразити й анґлійського уряду, колиб Рада стала на сторону когонебудь одного.

Мабуть буде знайдене, як звичайно в працях Ліґи Націй, якесь компромісове рішення, яке не вразить жадної сторони й не буде катеґоричним рішенням.

ХОЧУТЬ ОТТА НА КОРОЛЯ.

БУДАПЕШТ (Угорщина). — На відслоненню стації хреста, збудованої за жертви в монастирі Бенедиктинів, де тримано в арешті бувшого австрійського цісаря Карла та його дружину Зиту, після невдалої спроби повернутися на королівський престол в Угорщині, було багато визначних угорських монархістів. Був також вожд австрійських монархістів.

Всі промовці говорили, що вони хочуть як найскоршого приходу на угорський королівський престол Карлового сина Отта, щоби тим хоч трохи направити ту кривду, яку Угорщина заподіяла небіжчикови Карлови, даючи його арештувати представникам Антанти й вивезти до Еспанії, де він скоро помер.

ЩЕ НЕМА СПОКОЮ.

ПЕШАВАР (Індія). — В районі Пешавару ще нема повного спокою, бо Африди, хоч розпорошені, всеж збираються в ріжних районах невеликими бандитами й нападають на військові відділи, зложені з місцевих Індусів, та плюндрують державне майно. Боротьба з ними затруднена тим, що багато Афридів в зимі живе в районі Пешавару, а тому вони добре знають місцевість і легко змішуються з місцевим населенням.

Літаки й військо ввесь час патрулюють в околицях Пешавару й часами подибують такі ґрупи Афридів, з якими доведеться вести бій навіть при участи кріпостних гармат.

РІЧНИЦЯ НІМЕЦЬКОЇ РЕПУБЛИКИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — В столиці Німеччини врочисто відбулося свято одинацятої річниці німецької републики. В райхстаґу відбулося засідання політичних діячів Німеччини при участи уряду й президента Гінденбурґа.

Тисячні натовпи народу з ентузіязмом витали старого президента, коли він проїздив вулицями міста. Визначніші німецькі політики виголосили промови, в яких різко критикували большевиків і фашистів. Фашисти зробили спробу внести замішання в демонстрацію републиканців, яка відбулася перед палатою бувшого кайзера. Але поліція ледви вратувала фашистів від розправи демонстрантів.

АМЕРИКАНСЬКІ РОЗВОДИ В ПОЛЬЩІ НЕОБОВЯЗУЮЧІ.

ВАРШАВА (Польща). — Верховний суд постановив, що американські розводи подруж, переведених у Польщі, не будуть признаватися Польщею. Отож ні муж, ні жінка не будуть вважатися в Польщі розведеними, коли вони свій розвід набудуть в Америці.

Свою постанову суд мотивує тим, що він хоче оборонити десятки тисяч жінок від розводів, які роблять їх чоловіки на підставі довгого сепаратного життя, лишаючись довший час в Америці.

Кождий, хто ожениться в Америці після розводу тут одержаного, буде в Польщі вважатися двоженцем.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$7.00	На рік	$7.00
Six months	3.75	На пів року	$3.75
Three months	2.00	На три місяці	$2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	5.00	На пів року	$5.00
Three months	2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВИЛІЧУЄ З РОМАНТИЗМУ

„Львовскі Курер Поранни" помістив серію статей Станислава Грабського, відомого з того, що все своє наукове знання і свій політичний хист звертає від ряду літ виключно на те, щоби закріпити польське панування на непольських землях. В тих статтях обговорює він знову свою улюблену тему, подаючи способи, як знищити національні меншости, а головно Українців, і як поширити польську цивілізацію на креси.

Для Грабського істнують тільки Польща й польська культура й їхнє майбутнє. Він певний, що й давніше була би Польща „сцивілізувала", себто знищила український елемент, якби Поляки не були „романтиками", які „любувалися у степах, курганах і козаках" і якби були не співали пісень про „Козачу славу"; коли та слава „була передовсім славою різання Поляків і бунтів проти Польщі".

Сам Грабський був довгі літа при владі й виліčував Польщу від „романтизму", знищивши до щенту українське шкільництво. До цього він тепер спокійно признається, додаючи цинічно, що того всього було замало й часу було небогато, щоби можна було йому цілковито знищити українські впливи і защіпити польські ідеали й польську культуру. Грабський остерігає уряд і цілу польську суспільність перед якоюсь поблажливістю супроти Українців. Він виразно й ясно каже, що треба знищити Українців в імя польського державного ідеалу й культури, бо польська культура є вища від української. Він виразно й без обиняків захвалює всі можливі засоби, якими тільки можна би скорше знищити Українців. При помочі статистики він вказує, як то легко збільшити по многих повітах польську більшість, розпарцелювавши двірські обшари між спроваджених Мазурів і Кашубів. Він подає способи, як знищити українські культурні установи і яких уживати щодо них репресій.

Та на ділі Польща уживає тих способів від самого початку загарбання українських земель. І то не тільки тепер, але й у минулому. Ніякого романтизму, ніякого нахилу до вспівчуття українським державницьким і культурним змаганням у Польщі ніколи не було. Був тільки завжди один одинокий зоольоґічний нахил, звернений на знищення української нації і держави. Давніше українську націю уявляло собою „вельможне панство" й на нього вона звертала увагу й його національно знищила, оставивши тільки „хлопа й попа". А тепер веде генеральний наступ на всіх нас по тій самій зоольоґічній рецепті, як бувало, тільки більш рафінований.

Інж. М. Сціборський.

МОЖЛИВІСТЬ ВІЙНИ

Питання війни з кождим наступним повоєнним роком набирає все більшої актуальности та значіння. В трактуванні його світова опінія поділяється на дві частини. Одна вважає майбутню війну неминучою та близькою на часі, друга натомісць з надією задивляється на сучасні пацифістичні заходи світової дипльоматії й вірить в можливости мирного полагодження тих антаґонізмів, які виявляються у відношеннях держав між собою. Певна річ, що в своїх осудах та заключеннях ця опінія насамперед виходить з заложень власних інтересів та користей.

Більша частина української суспільної опінії схиляється в бік визнання неминучости війни. Панує навіть переконання, що лише як найскоріша війна допоможе справі нашого визволення. Розуміється, ріжні політичні групи уявляють собі війну, її конюнктуру та наслідки так, як це входить в їхні пляни та розрахунки.

Безперечно сучасна світова політична конюнктура, так як її створили Версальський, Тріянонський, Сен-Жерменський, Ризький та інші договори, не є стабільною та неминуче мусить зазнати відповідних змін. Сукупність цих договорів та кождий з них зокрема не лише не розвязали низки пекучих проблємів національно-політичного та економічного порядку, але поставили їх ще в більшу суперечність. Отже міжнародня сучасність має непомірно більше „гострих кутів", необережне діткнення до яких звязане з пролиттям крови, ніж це було перед світовою війною.

В сучасній політико-географічній мапі світу знаходимо величезний вибуховий матеріял у вигляді багатьох десятків міліонів людей ріжних національностей, які опинилися в режимі підлеглости, визиску та окупації — мимо засад „самовизначення народів" — при одночасному зрості їхньої державницько-політичної свідомости в порівнанню з передвоєнним станом. Але і серед народів, що мають державну незалежність, все більше виявляються протилежні інтереси та країні контрасти в їхніх розвоєвих тенденціях. Один факт сучасного поділу Европи на держав-консерваторів, що ставлять своєю метою незмінність повоєнного status quo, та держав-ревізіоністів, які стремлять до коректив цього status'а, свідчить, як нереальні є стремління спацифікувати світ та запровадити вічний мир на землі. Не без значіння тут є й те, що повоєнний розподіл світових сил та їх співіснування побудовані на грунті випадкового та змінливого збігу обставин і в жадному разі не можуть вважатися постійним у дальших перспективах. Є ясним, що зміна сучасного положення може статися лише в наслідок таких подій, в час яких відгравати головну ролю арґумент сили! Лише цей арґумент-сила буде в стані поробити відповідні переміщення впливів, компетенції, прав та користей. Істнуючі світові суперечности лише підтверджують незмінну льоґіку і зміст історичних розвоєвих процесів між народами, які завжди полягали на основах боротьби, конкуренції, протилежному бігу егоїстичних стремлінь, але ніколи не на компромісовій готовности поступитися добровільно своїми правами та придбаннями на користь іншого народу.

Визнання цієї засади та наявність великих комплікацій в міжнародньо-політичному житті сучасности не вистарчає одначе для того, щоб можна було з певністю твердити про неминучість **близької війни, що малаб вибухнути нині-завтра, а тим більше ні встановлювати її терміни.**

Слід памятати, що в наслідок розвитку форм державно-політичного та соціяльно-економічного життя народів, а також в звязку зі змінами технічних та фактичних форм військових операцій, готовність даної держави піти у пору виповідати війну надзвичайно ускладнюється цілою низкою обставин. Ще в недавньому минулому, коли в більшости держав переважав абсолютистичний образ правління і коли техніка війни мала більш примітивний характер, викликання чи оголошення війни лежало майже виключно в компетенції правлячої групи, а саму війну фактично вів уряд та його армія, в той час як переважна частина населення залишалася лише свідком військових подій. Тепер не те... Майбутня війна вимагатиме повної мобілізації всіх мілітарних, господарських, фінансових, людських та духових ресурсів країни, отже це буде війна цілого народу. Ця обставина вже сама по собі ставить передумовою **популярність війни в народніх масах**, визнання з їхнього боку її потрібности та необхідности. Лише при цій умові держава має шанси вести та виграти війну. Отже для викликання сучасної війни необхідна, що так скажемо, апробата суспільної опінії країни, яка виявляється в ріжноманітних формах-настроях, пресі, ухвалах законодавчих органів держави, тощо. Нарешті наслідки війни тепер є надзвичайно руйнуючими та обтяжуючими, часто густо і при умові вигри. Власне з тих причин в останніх часах позначається дуже обережний підхід до питання війни в урядах і публичній опінії та стремління по можливости оминути збройний конфлікт. Це однак ніяк не заперечує існування імперіялістичних та мілітарних тенденцій у сучасним укладі світа, одначе при політиці імперіялізму державна влада мусить приправити до можливостей війни публичну опінію та всугерувати їй визнання користи з війни для нації. У цім обережнім підході до війни ховається причина, чому світові держави, які мають багато підстав не терпіти існування большевизму, всеж й досі не відважуються припинити його існування збройним втручанням.

Оцінка можливостей війни змушує також признати, що її виникнення — коли вона має знову набрати світового масштабу — може статися лише при істнуванні трох елементів: 1) дефінітивного розподілу світових політичних сил на союзи, бльоки, тощо; 2) устабілізування економічного положення в країнах майбутніх учасників війни і 3) відповідно підготовленої психольоґії та опінії народних мас до війни. Вже побіжна аналіза міжнародних взаємовідносин виразно вказує, що в сучасний момент такого розподілу сил на основі відповідної рівноваги, окремі елементи якої малиб вступити між собою в боротьбу, ще не існує. Ми є свідками надзвичайної скомплікованости міждержавних відносин, основною прикметою, яких є стремління знайти собі місце в колі збігаючихся, солідарних інтересів поруч з іншими, та протиставитися тим, кому ці інтереси є супречні. Міжнародня світова політика тепер перебуває в стані шукань, переходить процеси кристалізації в ціллях відшукання рівноваги, яку порушила світова війна і якої не спромоглися створити повоєнні договори. Диференціяція політичного життя Европи на пацифізм та ревізіонізм ще не вичерпує справи, тим більше в масштабах світового значіння. Це лише перші зарисовання конюнктури, з яких годі вже тепер добачувати загальний майбутній образ. На разі світ ще далекий від так необхідної для війни системи розподілу сил та рівноваги. І це скристалізовання не станеться нині завтра. Припускатиж виникнення війни без здефініованої системи міжнародних відносин булоби помилкою.

Слід до того додати, що ціла низка евентуальних учасників майбутньої війни перебуває в стані тяглої фінансово-промислової стаґнації і ледви чи змоглаб витримати матеріяльні тягарі війни. Брак же політично-конюнктурної окреслености перешкаджає в можливости знайти для військових операцій певних фінансієрів. З другого однак боку не слід закривати очі на те, що спроби ріжних держав знайти мирні рішення в економічній ділянці (Плян Юнга, Злучені Держави Европи, тощо) на основі підслововенних договорів можуть не дати, а то й напевно не дадуть тривалих наслідків; якраз признання неможливости мирно погодити протилежні економічні інтереси і приведе, в наслідках, до збройного вибуху. Одначе світ ще деякий час буде робити ріжні спроби віднайти мирні рішення, аж поки не прийде „остання година"... В цім нас переконують акція Бріяна, ухвалені відповіди державами на його проект та ціла низка інших виявів.

Психольоґія мас? Чи є вона сьогодні відповідною для війни? Безперечно, ні... Поглянемо на сучасні тенденції молоді світових держав, на загальні вияви пацифістичности, на літературу тощо, і переконаємося, що світ наразі не живе ідеями мілітаризму. Ще занадто в міці спомини про страхіття війни, ще занадто сильно виказується моральна повоєнна втома, ще не загоєні рани, ще боляче ріжуть память спомини про втрачених близьких, що відійшли у вічність. Факт, що книга Ремарка, пересякнена пацифістичними тенденціями, витримала міліонові наклади і створила славу авторові, неменьшу від слави вождів недавньої війни — чи не є багатомовним для психольоґії маси? Чи власне не з правильної оцінки психольоґії народу випливає стремління Мусолінія довести так потрібну йому „температуру" Італійців перед обличчам грядучих подій? Однак у інших держав ревізіоністичного напрямку далеко не досягнено ще відповідного психольоґічного підложжа. Над цим щойно працюється. Що правда, у поневолених народів слідна духова тенденція до боротьби. Але їх впливи в даній випадку не є рішаючі.

Висновки з повищого слідують: світ стоїть перед неминучістю експльозії. —Весь шлях його підмінований ріжного роду вибушинами, яких годі унешкідливити гаслами лицемірного, або сліпого догматичного пацифізму. Але ще не час для вибуху. Тепер нема вистарчаючих передумов для війни в найближчому часі. Частина нашої опінії приписує майбутній війні „цілющий" вплив на справу національного визволення. Вистарчить, щоб Мусоліні виголосив войовничу промову, а наш Українець десь в Копичинцях або в Парижу чи Ню Йорку радісно тре руки й таємничо підморгує: „війна буде!"

Однак сподівання привязувані до війни булиб оправдані лише тоді, **коли ми напевно знали, що в тім збройнім конфлікті українська нація виступить як субєкт подій і одержить за свою участь при боці тих чи інших держав належний та гідний еквівалент.** Між тим так ще не є і сумніваємося, щоб так сталося на випадок війни у найближчім часі.

Не забуваймо тої чіркої правди, що наразі **жадна з держав не включила в свій план піддержки української незалежности як складової частини своєї зовнішньої політики.** І най „урядові" уневірські „декларації" пишуть, що світ „з напруженою увагою дивиться на змагання народу українського за свою незалежність", — ми твердимо, що цей світ ще лише не виказує „напруженої", але взагалі якоїбудь поважнішої уваги та зацікавлення до нас, **які давалиб можність й право робити користні для нації, тверезі й реальні розрахунки.** Так не дивно!... Коли українська справа і виступала на міжнародньому форумі, то все „з точки погляду" — московського, румунського, французького, якого хочете, але не з погляду... українського.

Годі авантурничо кидатися голими грудьми на вістря випадкового ножа, що валяється на шляху наших цілей!... **Ударним завданням нашої сучасности є наперед скріпити самих себе з середини, оформити духово і орґанізаційно нашу революційну потенцію та рішучо поставити на стіл міжнародньої політики соборну українську проблему, як складову частину майбутньої світової рівноваги.**

Лише при тій умові зможемо поставити своє чоло грядущим подіям і заняти в них відповідне для великої нації місце. Лише тоді війна й то як найскорша стане для нас бажаною. Бо тоді війна застане нас в ролі субєкта історії, а не її „підголоска".

Б. Дніпрянський.

СОВІТСЬКА УКРАЇНА ТА НАЦІОНАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ

(7)

Проте навіть позбавлена своєї аристократії, буржуазії та високоосвіченої інтеліґенції й свідомого робітництва, **українська селянська нація всеж досить швидко відродилася й досягнула вже дуже значних успіхів. Вона нині немов хора людина, що перебула недавно смертельну небезпечну крізу, що не може, як слід, ходити та вільно рухатись, але вже видужує та набирає якраз тепер нервової життєвої сили. І одного разу наша нація на диво всіх несподівано та навіть без чужої підмоги сама встане і твердими кроками піде, куди схоче.**

Та для цього нам треба всім увільнитися від тої рабської психольоґії, яка витворилася протягом столітньої московсько-польської неволі, коли українська нація працювала тяжко на користь панів-февдалів та взагалі чужинців і втратила у значній мірі прикмети вільної та пануючої нації. Бо майже всі Українці, селяне й робітники, навіть освічені інтеліґенти ще знаходяться під впливом московсько-польської ідеольоґії; вони нерішучі й дуже полохливі, бояться наче навіть своєї тіні, а з другого боку, як увірветься їм терпець, то втратять належну рівновагу й мов роздратований на арені червоною хусткою бик, кидаються стихійно на своїх ворогів, не розраховуючи, чи мають для успішної боротьби необхідні сили, чи загальні умови сприяють перемозі, чи ні.

Працюючи століттями на своїх панів-експльоататорів та ріжних чужинців, наче віл, українська нація одначе вже почала розуміти свою правдиву ролю. І ця зростаюча свідомість раба вже унеможливлює йому годитися з такою національно-соціяльною неволею. Свою соціяльну неволю від панів дідичів та капіталістів українська нація відчувала та розуміла, ясніше й глибше, ніж рабську залежність господарську та культурну від чужої державности. Але **прийде певний час і наша нація активно виступить, щоб збройною силою закінчити свое визволення, щоб зліквідувати усяку неволю.**

Проте **для цього необхідно, щоб нація модернізувалася, увільнилася від старої психольоґії та засвоїла сучасну політичну ідеольоґію. Цей процес нині й відбувається.** Він, правда, значно запізнився, бо вся історія української нації не є нормальною еволюцією державности, господарства та культури, яку пережили державні, особливо західньо-европейські нації — ні, наше минуле складається з початків цього процесу. Іноді процес розвивався нормально аж до середини, а часто перериявся навіть раніше завдяки ріжним інвазіям та чужоземній неволі. Так, наприклад, українська культура не розвивалася поволі та органічно, як грецька або німецька, а під натиском кольонізації та русифікації, в тяжких обставинах зовнішньої боротьби. Переживши занепад після татарської навали, вона почала було відроджуватися у XVI.—XVII. ст., але не надовго, бо незабаром у звязку з невдачею козацької державности спинився й розвиток рідної культури. Будучи візантійсько-християнською за часів київської державности, вона протягом пяти століть у значній мірі українізувалась, стала національною й зберіглася в широких колах народніх мас і до наших часів.

Тимчасом у Західній Европі особливо за останні три століття витворилася цілком нова культура та цивілізація, які почали впливати на українську націю тільки за останнє століття. Тай то це відбувалося не прямо, а головним чином через посередництво польської та особливо московської культури й державности. Ніж, коли українська нація вже розпочала засвоювати сучасну науку, літературу, мистецтво, техніку, взагалі модерну европейську культуру та цивілізацію навіть почасти безпосередньо від їх творців (наприклад особливо еміґрація), то скорим часі українська культура напевно досягне великих успіхів, а українська нація, набравшись сили, безперечно прийде й до своєї суверенної та соборної державности. А маючи на своїх землях чудові пристані, нафту, вугіль, залізо та посідаючи грунт, дуже придатний до розвитку цукроварства й інших галузей хліборобської продукції, українська нація згодом перестане бути аграрною, а принаймні зробиться індустріяльно-аграрною. Себто може половина нації житиме з промислу, торгу та звязаних з ними підприємств банкових транспортів і т. д.

Таким робом і **тепер, не зважаючи на всі перепони у процесі суспільного розвитку, українська культура все більше модернізується, а сама нація поволі стається европейською й тому все більше відчуватиме свою неволю, все виразніше розумітиме конечну потребу своєї державности, щоб стати могутньою, заможною, культурною і рівноправною та рівновартною з другими европейськими націями.** Разом з тим вона все більше переконується, що єдиним певним шляхом до здобуття суверенної та соборної державности є тільки національна революція та дружна боротьба.

Крім того остання потрібна нам і для того, щоб позбутися назавжди тих ріжних прикмет та рис рабської психольоґії, які паралізують енерґію та творчі сили нації. Бо Українці мае ще й нині нахил до анархістичного індивідуалізму („сам собі пан"), він байдуже ставиться до громадянських справ („моя хата з краю"), має нехіть до суспільної орґанізації („гуртове — чортове") — Українці лініві, пасивні, консервативні і дуже сварливі. **З нашого погляду все це наслідки колишньої неволі, деспотизму та рабства, коли людина не мала потреби працювати більше, ніж вимагали пани-февдали та капіталісти, коли працювала над тим, що згори наказувано, коли відповідальности за громадські справи не було, коли кожний дбав лише про себе та коли всякі суспільні форми орґанізації були заборонені.**

Натомісць у будучині всі Українці повинні бути сміливими новаторами, відважними революціонерами, рішучими реформаторами та завзятими суспільними орґанізаторами, повинні мати залізну волю, широкий розмах, ініціятиву, витревалість, ділову практичність та високу працездатність. Себто **українська нація повинна переродитись, а це можливо осягнути лише через довготривалу національну революцію, тільки підчас тяжкої та жорстокої боротьби за свою державність, яка повинна так стрепенути націю з голови до ніг, щоб стара психольоґія, витворена на підставі колишніх звичаїв, традицій та побуту, почала перетворюватись у модерну, та щоб, здобувши суверенну соборну державність, нація її цінила як слід, і мала силу та волю її обороняти.**

Бо тільки тоді наша держава матиме під собою відповідний сталий грунт і, ставши суверенною, обеднає всі українські землі, якщо вони ще будуть знаходитися під чужоземним пануванням. Таким робом **Суверенну Соборну Україну може створити та гоновно оборонити лише нова, модерна, культурна, заможня і могутня українська нація.**

Отже наша мета: Суверенна Соборна Держава; шлях до неї — національна революція, а засоби — військова збройна сила. Тому українські патріоти-державники та революціонери-націоналісти, а особливо молодь, повинні про це завжди памятати та кожну хвилину використовувати задля підготовки до слушного часу.

Українська нація — тобто селяне й робітники, службовці й ремісники, як також козаки й старшини, учителі та кооператори, а в першу чергу наша молодь повинні безустанно готуватися до майбутньої збройної боротьби й бути безперестанно на варті.

(Конець).

ЧЕРГОВИЙ ПРОВОКАЦІЙНИЙ ВИСТУП СТШЕЛЬЦА

Ще одна стрілецька могила розкинена і зневажена.

Громадянство Підгаєччини пережило в днях Зелених Свят факт нової провокації зі сторони „стшельца", а то: розкинення та збезчещення могили бувшого стрільця Української Галицької Армії, бл. п. Миколи Душника, на цвинтарі в Завалові, що сталося ніччу з 8 на 9-го червня ц. р.

Молоденький стрілець Микола Душник, син Ісидора, родом з Завалова, в часі відвороту У. Г. А. вступив домів, щоби попрощатися зі своїм стареньким батьком. Тут попав він у полон польських вояків, які його без суду розстріляли. Поховано його на цвинтарі в Завалові.

Хлопці з Завалова рік-річно поправляють могилу померлого, а громадянство з Завалова та околичних сіл першого дня Зелених Свят відбуває процесію могилу та віддає поклін небіщикови. Тому, що коло Великодня цього року цю могилу розкидав один заваліввський „стшелец", пішла молодь з Завалова в дні 7-го червня на цвинтар, щоби цю могилу поправити.

Коли могила була вже на викінченні, зявилося на цвинтарі двох постерунковнх і один поліційний агент, розоружили молодь з лопат і рискалів та завели їх на постерунок поліції в Завалові, де через якийсь час їх придержали.

Сумно, але й смішно виглядав цей похід дітвори з цвинтаря на постерунок, а старші громадяни, дивлячися на те, не могли надивуватися, що поліція конституційної держави, яка на підставі §109 своєї конституції запевняє Українцям можність плекання своїх національних прикмет, арештує тих, що мали відвагу поправити на цвитарі могилу померлого та за цей добродійний вчинок веде їх як злочинців.

Громадянство Завалова набрало переконання, що могилу вдруге розкинуть. Тому в ночі з 7-го на 8-го червня сиділо кількох старших громадян разом з батьком померлого коло могили та були свідками, як трох заваліввських „стшельцуф", а то: Сліва, Якубовський і Міхальський, підходили до могили, але, побачивши вартуючих, утікли.

В неділю, то є 8-го червня, посвячено могилу і свіжо закопаний дубовий хрест та при асисті постерункових відправлено панахиду.

Вечером мали вибратися хлопці, щоби пильнувати могили, а як перший прибув на цвинтар тіточний брат померлого — Михайло Скорик, який, оперши ся на черешні у віддалі около пять метрів від могили, очікував інших. Товариші його не прийшли, зате около 12.30 по півночі побачив, як трох „стшельцуф", а то: Паперський, Демкович і Блажевський прийшли до могили, а ствердивши, що коло могили нема нікого, вернули назад. По кількох хвилинах прийшов більший гурт, а між ними пізнав Михайло Скорик — Франка Охвата, жовніра 51 п. піхоти, Юліяна Якубовського, як ті, стоячи на могилі, валили хрест, а прочі розкидували могилу.

Около 2-гої години по півночі „богатері" віддалилися від могили. Рано громадянство Завалова довідалося від пластунів, що могила бл. п. Миколи Душника розкинена, а посмертна табличка обмазана людським калом при дорозі та застромлена в кал.

Дня 11-го червня виїхав до Завалова з громадянами д-ром Фаріоном і Іваном Даньковим з Підгайців посол О. Яворський, який, удавшися на постерунок поліції, зажадав, щоби комендант постерунку удався з ним на цвинтар та протоколярно ствердив, в якому виді знайдено могилу. Опісля зголосився до посла Яворського Михайло Скорик, що був свідком розкинення могили, та на постерунку поліції зложив свої зізнання до протоколу, заявляючи готовість заприсягнути їх.

До посла Яворського зголосився також старенький батько бл. п. Миколи Душника та зі слезами в очах питав, що ж тепер за право, що його син не може спокійно лежати на цвинтарі, та чому поліція жадає аж дозволу старостза на поправу могили його сина, підчас коли інші громадяни можуть гроби своїх рідних поправляти, коли захотять.

(„Новий Час").

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СТАРИЙ ІМІГРАНТ ПРО СТАРИЙ КРАЙ.

Вже довгі літа живу тут в Америці. І сам дивуюся, як то може бути, що мої думки все повертають у рідні сторони. От тепер літо. Є чим налюбуватися в Америці. А мені з голови не сходить наше пасовиско за селом під лісом, де я бувало літом пас з хлопцями худобу.

А пастухи як пастухи, діти, тільки й думки в них було, як забавитися. Пригадую собі, як то ми ходили до ліса. Природа була щедра. В лісі були черешні, були суниці, а по них прийшли черниці й ожини, а по лях оріхи. Як то було весело! І в зимі було весело, але вже треба було мати чоботи, а то не така легка була справа. Але літом то всі були рівні, бо всі були босі.

І як то гарно ми тоді давали собі раду. Одні доглядали худоби, щоби не зайшла в збіжжа, а инші пішли в ліс на черешні. А потім мінялися. Лісові черешневі дерева виглядають дещо інакше як ті з садів, але ягоди є солодкі. Вилізу бувало на таку черешню, їм ягоди та вдивляюся у наші далекі сині Карпати. А як була погода, то гарно було видно наші чудові гори. Дивлюся на ті наші гори та думаю про тих Гуцулів і Бойків, про яких чув у школі та вичитав зі шкільних книжок. В уяві бачив я малих Гуцуликів, як стріляють з рушниці до медведя та як втікають до колиби.

Все те находить мені тепер на думку. І та дідунева черешня, що її дідо терном обложив, щоби хлопці на неї не лізли. Бо не так жалував дід черешень як того, що хлопці повитовкали, коли крутилися коло черешні. Приходжу раз до дідуня, тай питаю; „А чому ви, дідуню, не обложите терниною другої черешні?" А дід відповідає: „Та на неї і так ніхто не полізе, бо ягоди гіркі".

Пригадую собі те все і думаю, що то з нашим краєм є так як з тою черешнею. Кордонами його відмежували, сторожі поставили і пильнують, бо край наш богатий-солодкий, а як би був бідний, то й волі нам пожалували би.

Коли я рвав солодкі ягоди з доброї черешні, то не міг обігнатися від шпаків, що злітали на дерево та видали ягоди. А черешню з гіркими ягодами то й шпаки обминали.

А солодку черешню треба було боронити і знизу і згори.

М. Костів,
Озон Парк, Н. Й.

НАША ВІДПОВІДЬ НА ЛЯЦЬКІ ПРИСУДИ.

Знову була нова розправа проти наших революціонерів у старім краю і знову був новий засуд на смерть. Так було вже не раз і так буде далі, доки на наших землях спочиває нога наїздника.

Як ми на те все повинні реагувати? На мою думку так: В першу чергу ворожий наступ повинен нас обєднати. Наша інтелігенція, наші провідники повинні дати добрий примір. Пора залишити давні гризні й особисті ненависти чи амбіції, а обєднатися до спільної акції проти ворогів. Коли обєднаються провідники біля одної визвольної програми, тоді й маси народні підуть за ними. І зникне байдужність і хруництво. І не буде ніяких надій на порозуміння з ворогами, бо ворогам не треба ніякого нашого порозуміння, а тільки нашої смерти. Всі їхні обіцянки це груші на вербі. Миж бачимо, що Польща не додержує ніякої точки з тих міжнародних зобовязань, які перебрала на себе, дістаючи від Ради Амбасадорів Галичину в дарунку.

А вже жертися за те, який буде лад у майбутній українській державі, це нерозум. Бо тепер треба всі сої сили звернути на те, щоби прогнати ворогів. У нас можуть бути партії як і в инших народів, але з того ще не виходить, щоби ті партії не могли прийти до спільного порозуміння, коли ходить про визволення рідного краю.

Отсе повинні ми мати на увазі, коли бачимо, як судять вороги наших борців за волю. Їхня кров повинна привести наші уми до рівноваги й обєднати нас до дальшої боротьби.

Всю нашу енергію повинні ми звернути на піднесення революційного духа серед мас та виелімінування усякої угодовости. А наша іміграція в Америці повинна допомагати своїми жертвами культурній розбудові рідного краю, а особливо підпирати революційну боротьбу. Іміграція инших народів складала міліони на визволення, а ми не повинні бути гіршими від інших народів. І ми повинні показати, що дорожимо свободою, та що ми ідейні й жертволюбиві.

Г. Туркевич,
б. стрілець У. Г. А.

НА ТЕМИ ДНЯ

НАМ НАУКА.

В Канаді до домініяльного парляменту вибрано лише одного Українця. Послом знову став п. Лучкович. Вибрано його голосами Українців та инших народів, але не Англьо-Саксів. Всі инші українські кандидати в посли не зістали вибраними до парляменту. В більшости це сталося тому, що Англьо-Сакси голосували проти них навіть тоді, коли вони належали до партії виборців.

Отже хоч Українці в Канаді по скількости населення стоять на третьому місці, вони в домініяльному парляменті мають лише одного свого посла. Причиною цього є слаба політична організованість Українців, слаба активність їх в політичному життю Канади, а мабуть чи не головне, ставлення особистих розрахунків та партійних, релігійних і групових розріжничковань вище загальнонаціональної справи.

Англьо-Сакси, лiберали або консервативи, місцями голосували проти кандидата своєї партії, коли він не був Англьо-Саксом, а голосували на кандидата ворожої партії, коли він був їх раси. Як бачимо, вони принцип расовий, принцип національний ставлять вище партійного й групового, хоч вони дуже стара й політично вироблена нація. Тому вони панують над сотками міліонів инших народів, а ми, Українці, служимо иншим народам, бо ще не доросли до національної свідомости.

МАЛО ЧИТАТИ, А ЩЕ ТРЕБА РОЗУМІТИ.

Свого часу подала „Свобода" замітку, що Вальдемарас, литовський патріот, мріяв про спільні кордони Литви з Україною. В цьому повідомленню шикаговська „Україна" знайшла „певно якесь непорозуміння", бо вона каже, що Литва не може мати кордону з Україною, бо між ними лежить Білорусь.

„Якесь непорозуміння" в тому, що редактори „України" припускають, що „Свобода" не знає цього. Але також неменше „непорозуміння" й у тому, що „Україна" не знає того, що багато є литовських патріотів, які такого спільного кордону з Україною шукають. Слушно чи не слушно, це инша справа, а констатування такого факту ще не є солідаризуванням з ним.

Требаж, читаючи, відріжняти, що газета говорить від себе, а що вона передає як чужі думки. А потім і справа „Союзу трох": України, Литви й Білоруси не така елементарна, як представляє її „Україна".

ЧИСТЯТЬ АКАДЕМІЮ НАУК.

Ми вже подавали відомости, що большевики почали ставити технічні вищі школи на Україні під безпосередній заряд Москви. Отже починають процес „розукраїнізовання" їх. Тепер можемо подати відомости й про Всеукраїнську Академію Наук.

Після того, як вони ввели в склад Академії кілька напівграмотних комуністів „учених" та кількох чекістів, вони тепер виключили зі складу Академії основоположника Академії Сергія Єфремова та академіка Слабченка. Радянська преса все не перестає критикувати академію за її „націоналістичний ухил" і відірвання від російської науки.

Уже в неблагонадійні попав і академік Михайло Грушевський. Редактор „Пролетарської Правди", Жид Щупак, називає його наукові праці дрібно-буржуазними та взагалі ввесь відділ Академії, на чолі якого стоїть М. Грушевський, називають комуністи дрібно-буржуазним. Тому треба чекати скорого „перечищення" Академії та спровадження Москалів, Жидів, Поляків та инших замісць Українців.

По вказівкам чекістів вибрано на голову Всеукраїнської Академії Наук свіжо спеченого вченого, який з українством ніколи нічого спільного не мав і тепер не має, О. Богомольця, а на члена президії „чистокровного Українця" десь з вятської губернії, Паладіна. Останній теж має „великі заслуги ученого", але не перед наукою, а перед чекістами.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, повідомляє, що надзвичайні збори відбудуться в четвер, 14 серпня, точно в годині 8-мій вечером, в товарській домі. Просить ся кождого члена прийти на сі збори, бо є кілька важних справ до порішення. Рівнож повідомляється, що сего місяця зачинається збирати по 50 ц. при вкладці до Центрального Комітет за рік 1930. Довгуючі члени мусять сего місяця вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. — В. Гурянський, секр.

ВІЛКС БЕРРІ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, Від. 223, подає до відома, що звичайний мітінг відбудеться 17 серпня, в годині 1-ій попол. зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній. Кождий член обовязаний прибути, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Петро Маліборський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Свобода, від. 194, повідомляє, що мітінг котрий не був ні мітінг, а зголоситися і не вирівнає свого довгу на рік аж до 19 серпня, буде суспендований. — Н. Цимбалістий, секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. Відділ 305 повідомляє, що слідуючі збори відбудуться в неділю, 17 серпня. Взивається всіх членів прибути на сі збори. — Василь Миринюк.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, 17 серпня, в годині 1-ій попол., в Укр. Домі, 847 N. Franklin St. Просить ся всіх членів прибути на сей мітінг, бо є справи до полагодження. Довгуючі члени мають прибути і вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — Ілько Савчин, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 103, повідомляє усіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що засідання відбудеться в суботу, 16 серпня, в годині 6.30 вечером, в гали церковній. Кождий член обовязково має прибути, бо є важна справа до полагодження. Не явившися члени підлягає карі, а довгуючий член утратить права, бо буде суспендований. — В. Колодрубець, предс.; В. Адамчук, кас.; Ів. Березовець, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє, що звичайний мітінг відбудеться в суботу, 16 серпня, в годині 6-ій вечером, в гали Мих. Негребецького, 84 Норт Рівер ул., бо в неділю, 17 серпня відбудеться уладжує підприємство. — Й. Мицьо, предс.; Й. Кривий, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17 серпня, в годині 1-ій попол., в гали церковній, 526 Вест Райен Еве. Напоминається довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо інакше поступиться після статута. Будеться принимати нових членів і дітей. — Мих. Терлецький, предс.; Ілія Стрільбицький, кас.; Теодор Наньовський, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 17 серпня, точно в годині 12-ій в полудне під ч. 1944 В. Ірі ул., в Укр. Прав. Церкві. Обовязком є кождого члена прибути на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Проситься довгуючих членів вирівнати залеглости, бо с противнім разі будуть суспендовані. — Д. Красноокий, предс.; К. Бойчук, кас.; Ів. Скульський, рек. секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Усп. Пресв. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 17 серпня, в годині 2-гій попол., в укр. церковній гали при Норт Мейн і Гавел ул. Проситься всіх членів явитися на мітінг, бо є важні справи до полагодження. Також просимо приводити нових членів, бо є ще, досить українських робітників, котрі не стоять в жадній запомоговій організації, а нашим обовязком є їх переконати і вписати до У. Н. Союза, бо це найстарша і найбільша українська інституція в Америці. — Михайло Годованець, секр.

Михайло Зощенко.

МУДРІСТЬ

(2)

Раз покликав до себе бабусю-своячку, Капітоліну Юріївну Шнель і став розповідати, яке гарне та приманчиве є в дійсности життя і який він був страшно дурний, що наче девотка змарнував одинацять літ невідомо навіщо.

А коли говорив це, гестикулював із оживленням, підходив до зеркала, чесав віддавна неторкнуте волосся та сміявся весело.

— Ах, — говорив — який я був дурний! Який дурний! Хто скористав із того, що я необголений і та що волосся виросло мені аж до плечей? Кому було треба, щоби я погорджував світом, людьми та життям? Так! Нікому не було потрібне. Та тепер уже знаю, як треба жити. Тепер знатиму. Мудрість основується не на цьому, щоби погорджувати людьми, лише, аби робити тисячі такихсамих дурниць, які роблять люди: ходити до голяра, ввихатися запопадно, цілувати жінки, пити, збирати солодощі життя! Ось мудрість!

Бабуся-своячка не зрозуміла нічого з тих слів, утирала голосно ніс хусткою, вийшла з кімнати та не знала: радіти їй чи плакати.

Одначе Іван Олексієвич лишив її довго в несвідомости. Вдруге привів її за руку до кімнати та знову благав, щоби, хоч вона його далека своячка, сказала йому чесно й отверто, як він виглядає, чи дуже похудів і знидів, чи дуже тепер поганий та чи може ще бувати в товариствах. Збентежено отвирав при цьому уста та показував бабусі, що він не має зуба.

Розвеселена трохи бабуся розраджувала його, як уміла, казала, що виглядає ще досить молодо та свіжо, а що не має зуба, то ніхто таки того не запримітить, коли не буде відчиняти уст.

Тоді Іван Олексієвич розсміявся, затер руки та став оповідати про давні тріюмфи — як хоробро бився в двобої та скільки мав любовниць.

Бабуся не хотіла псувати веселого настрою, тому також взялася розповідати любовні пригоди із власного життя, та коли оповідала початок, ніяк не вміла відтворити кінця, а коли вкінці заплуталася, замовкла обиджена та старалася не дразнити вже нічим Івана Олексієвича.

Одначе Іван Олексієвич не оставив її в спокою. Разом із нею став пригадувати собі давніх знакомих, що ще осталися при життї. Бо бажав негайно, в найблизчих днях запросити всіх до себе, уладити веселу товариську забаву, до вицілувати всіх і повідомити, що любить їх по давньому та бажає жити, бо тепер уже знає, що це таке життя тай як треба жити.

Й Іван Олексієвич узяв бабусю-своячку за руку та сказав рішучо, що нині-завтра уладить уже цю забаву — свято власного відродження.

Бабуся з трудом розуміла, що їй оповідає своияк, потрясала хитро головою та казала, що хоч Іван Олексієвич далекий своияк, то цілком похожий на неї.

Іван Олексієвич сміявся вдячно зтиха.

3.

Того самого дня вечером Іван Олексієвич узявся укладати список знакомих, підсміхався добряче та глузував із кождого.

Вкінці список був готовий. Записав пятнацять душ, про які знав, що живуть і дотепер животіють.

Тоді Іван Олексієвич із списком у руці став писати цвітистим і повним гумору стилем запрошення та доручував їх особисто приятелям.

А вони стрічали його холодно та здивовано, деякі навіть неприязно, не запрошували його до кімнати та держали двері на ланцюху. Чесні приятелі думали в простоті духа, що Іван Олексієвич попав у нужду та зголошується до них просити якоїсь допомоги чи грошевої запомоги, та коли вислухали в чому річ, отвирали широко зігрдливо прижмурені очі, сміялися голосно, а дехто із захопленням поклепував його по рамени.

Прийти обіцяли всі.

Сміявся й Іван Олексієвич і старався при цьому не отвирати занадто уст, щоби не зрадитися, що не має зуба. Одначе приятелі нічого не запримітили. Оповідали всі веселі новини та міські сплетні, насміхалися то з цього то з того, а Іван Олексієвич притакував покваплно, похитував головою та на всякі способи іронізував на тему самого себе, старався так доказати, що він як і колись удалий і веселий юнак.

Бо справді здавалося йому, що він цілком радий та веселий та що тих одинацять літ — то якийсь бездумний і непотрібний сон та що просто не оплатиться думати про нього.

Від приятелів пішов до дому в молодечому, веселому настрої. Кілька разів поступив по дорозі до голяря, казав зачесати себе раз так, раз сяк, та даремне рішучо, аби не щадили кольонської води й вежеталю.

Коли вернувся додому, звідецьдо, переодягнувся негайно в стару одежу, пообтирав із усіх кутів павутиння та куряву, вохкою стиркою вичистив усі консолі, образи, двері й етажерки, потім повісив у спальні зеленкувату лямпу.

Усеж таки роботи лишилося ще богато. Треба було впорядкувати всі книжки, поспрятувати з вікна зісохлі цвітки та надати хаті привітного, вигідного вигляду.

Іван Олексієвич майже падав зі змучення, кидався на фотель, по хвилі зривався знову, хапався за цю чи ту роботу та говорив від часу до часу:

— Ах, який я був дурний! Який дурний!

Пересував із місця на місце фотелі або без потреби поправляв на столі скатерть, або знову порядкував книжки та сміявся зтиха й затирав руки і повторяв півголосом:

— Таке то життя.

Потім знову падав на фотель, знову кликав бабусю, хапав її за руки та святочно розповідав, як покористується набутим досвідом і уладить собі життя на будуче.

Бабуся-своячка не давала йому випередити себе. Помагала при переставлюванні обстановки, брала накриття та сотий раз питалася:

— Колиж нарешті?

Себто — коли відбудеться приняття.

А змучений та гордий Іван Олексієвич відповідав:

— Завтра! Завтра, поважана Капітоліно Юріївно.

(Конець буде).

Мала голка шиє великі одежі.

Серце це не коліно, аби могло згинатися.

РАДЯНСЬКІ ДЕРЕВОРУБИ.

У звязку з забороною довозу в Америку радянського дерева представники Амторгу свідчили, що на лісових роботах у Росії нема вязнів. Такі самі запевнення прийшли й з Росії від ріжних радянських установ та осіб. У Вашингтоні зробили вигляд, що повірили цьому й дозволили привезти до Америки законтрактоване вже дерево.

Та ось в понеділковому числі нюйорської газети „Ворлд" подає велику кореспонденцію, в якій росповідається, як кореспондент англійської газети „Вестерн Мейл", під виглядом пароходного льокая, побував в Архангельську. Він говорить добре по російськи, тому легко зорієнтувався в обставинах. Його досліди показали, що в одному лише таборі знаходиться 16,000 вязнів політичних і кримінальних, жінок та мущин, які каторжно працюють на лісових роботах. Цей ліс продають до Америки.

— Тату, а то ти маєш щастя!
— Чому?
— Не потребуєш мені купувати нових шкільних книжок. Я остаю в тій самій клясі!

Ми з нашою наймичкою поступаємо, начеб вона була членом родини!

— Бачите, а ми зовсім навпаки! Поступаємо з нею дуже чемно.

Боротьба.

— Як вам не сором! Поліцмен приводить вас зовсім пяного на поліцію, не знаєте навіть сказати, де живете і ми мусимо шукати вашої адресі з легітимації протиалькогольного товариства, яку носите в кишені! І ви якийсь борець проти алькоголю!

— Борець я, пане інспектор, справжній, та що я винен, коли один раз ворог поборов мене!

— З причини цих двох річей не може з вас бути добрий танцюрист.

— А щож це за дві річи?

— Ващі дві ноги.

——о——

Не серце, лише ніс.

Чоловік їздив у тріскучий мороз до ліса за дровами. Вернув змерзлий, обсніжений. Жінка побачила його й падькає:

— Ой, серце моє, як жеж ти змерз!

— Не серце, лише ніс змерз! — відповів чоловік і сів біля печі.

Якийсь прохожий питається хлопця, чи не показав би йому, де живе мистер Джансон. Хлопець сказав, що знає і що покаже йому. Попровадив прохожого на пятий поверх.

— Ось тут живе мистер Джансон.

Незнакомий подзвонив та ніхто не виходить:

— Як бачу, нема пана Джансона дома.

На це хлопець:

— Мистер Джансон сидить на дворі перед брамою. Ми переходили попри нього.

ЯК РОСТИНИ ВТЯГАЮТЬ ВОДУ.

Деякі ростини мають спеціяльні волосинки понад землею, якими втягають воду. Такі ростини ростуть в арабській пустині й у високих горах Андах у Перу. Але природники ствердили, що такі ростини трапляються і в околицях з поміркованим кліматом. Так ростини додають собі води до тої, яку втягають корінцями. Німецький природник К. Вецель ствердив, що зівялі листки численних ростин дійсно витягали воду з поверхні, коли їх покроплено водою на дванацять або більше годин. Одначе листям ростини втягають воду далеко помаліше як корінцями. Ріжні ростини приймають ріжно воду. Звичайно долішня сторона листків більше втягає води як долішня. Воду, яку ростина бере з поверхні, переробляє дуже помало.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

АПАШІ ВКРАЛИ ПОЕЗІЇ ЗАМІСЦЬ БАНКНОТІВ.

Французькому журналістови Ґійо де Сексові приключилася слідуюча пригода в бульонському ліску. Він проходжувався в алеї між китайським і королівським павільоном, аж тут нараз хтось,коли він невинно писав свої мрії та думки, приступив до нього якийсь чоловік і попросив сірника закурити папіроску. Журналіст услужно подав сірники. Та в цюж мить хтось другий схопив його за спину, а кількох апашів стали перевертати йому кишені. Журналіст став кликати помочі, його крик перелякав прохожих і вони розбіглися. Апаші загрозили журналістови револьвером, але Де Секс не перестав кричати. Апаші приклали йому ніж до горла. Витягнули йому все, що мав у кишенях, а як дістав добрий удар у голову, це запоморочило його на хвилю. Коли вернув до притомности, журналіст переконався, що апаші вкрали йому з кишені кусники паперів, записаних віршами. Апаші думали, що то банкноти.

ВІДПОРНІСТЬ НА ПРОВОКАЦІЮ.

Не знаю: писав я вже про те, чи ні. Але справа така жива, така вічно актуальна, що не пошкодить її і десять разів повторити, тим більше, що й одинацятий раз також не поможе.

Річ у так званій абсолютній нашій відпорности на провокацію.

Ніяка провокаційна сила, ніякий провокаційний випадок не потрафить нас вивести з ледяного спокою. З почуттям недосяжної вищости, з убийчим усміхом маловаження приймаємо буки в кожну часть тіла чи душі і навіть оком не кліпнемо.

Возьмім для прикладу кілька вісток з української преси, які не були ні сконфісковані, ні заперечені — значить правдиві на 100 відсотків.

Водосвяття в Н. Н. Тисячна товпа вірних збилася біля полонки, щоби набрати до посудин щойно освяченої води. Підходить якийсь приклонник іншого обряду і хоче залагодити свою природну потребу. Кілька греко-католиків з більш горячим темпераментом кидаються до профанатора і... просять його, щоби не оскверняв святощів. Провокатор не хоче про те й чути. Тоді його делікатно випроваджують, а про випадок дають знати до поліції. Після того всі радіють, гордість розпирає їм груди, аж тріскають камізельки: „Ми не далися спровокувати!" Дають про це знати цілій Галичині, а вона разом з ними радіє. Не вдалася, мовляв, провокація, уважайте на другий раз.

— — — — —

Концерт у честь Шевченка в чисто українськім селі. Підчас одної точки впадає до салі двох-трох мешканців недалекої осади і починають бити, кого попадуть. Небезпека авантюри висить на волоску. На щастя вискакує на крісло хтось із далекозорих і завзиває присутних: „Не дайтеся спровокувати! Розходіться спокійно по домах!" Зрівноважена публика дає послух провідникові і розходиться, обриваючи по дорозі: хто стусана, хто поличник, а нарешті дрючком по голові.

На другий день радість у селі, на третий в околиці, а за тиждень у цілій Галичині: Не далися спровокувати. Славно-о-о!!

— — — — —

Посольське віче на Волині. Три тисячі народу слухає промови посла. Нечайно якийсь рух, якесь замішання. Люди розступаються, пропускаючи гурток незнаних інтрузів. А інтрузи сунуть відважно крізь товпу і дірвавшись до посла, починають його бити. Як подавали часописи, були це кольоністи з недалекої осади, що зібравшись у невелику компанію (10 людей!) пішли розбивати віче, голови і посла. Як воно недивне, як воно й виглядає неймовірне, але це факт: нарід не дався спровокувати і навіть пальцем не рушив.

Швидко дізналася про це не тільки Галичина, але й Волинь і — обидві тішилися.

— — — — —

Свято Просвіти в Ужгороді на Закарпатті. Чеська влада заборонила похід вулицями, поручаючи вірнопідданчі вигуки в парку, де мали зібратися учасники. Кожне місто так збудоване, що з міста до парку можна дістатися тільки вулицями. Учасники покористувалися ними, але як тактовно і як делікатно! Кожний більший гурт розганяла поліція безпардонно, безцеремонно і безсердечно. Як легко могла в такім випадку відізватися психіка товпи! Як легко могла товпа прорватися і перейти походом через місто! Не дрожи, український громадянине — нічого такого не було! Учасники не далися спровокувати. Манівцями, одинцем, а найбільше в двійку перекралися до парку і тут перше, що вчинили, то крикнули: „Нехай живе президент Масарик!" Сльози станули кожному в очах — як описує очевидець.

Раділо на вістку про це не тільки Закарпаття, але й Передкарпаття, а напевно раділоб і Перед- та Задніпровя, колиб довідалося.

— — — — —

Ось що значить абсолютна наша відпорність на провокацію!

Галактіон Чіпка.

P. S. Тільки, на милість Божу, не думайте, що наша холоднокровність розтягається і на своїх. Вона відноситься тільки до чужих, бо для себе самих ми є найбільше вибуховим народом на світі. В такім випадку ми бачимо провокацію навіть там, де її нема. А тоді тріщать кости, сиплються зуби і розхляпується кров.

(„Діло".)

КАНІКУЛЬНА МЕТАМОРФОЗА.

В днях 12. і 13. липня ц. р. відбулася в Микуличині нарада керманичів дотеперішньої Української Християнської Орґанізації. В нараді взяли участь Преосв. епископи Хомишин, Коциловський, Лакота, Лятишевський, о. ігумен Галущинський ЧСВВ, а зі світських д-р С. Томашівський і д-р О. Назарук.

„Нова Зоря" з дати: Львів, 17. липня 1930. приносить на першому місці комунікат у справі тієї наради. В комунікаті сказано, що це була „чергова конференція духовних і мірян", на якій вгорі вичислені розвинули „біжучі питання церковно - національно - політичного життя". Конференція ствердила, що „розмах аґітації большевизму і всіх інших протикатолицьких течій не осягнув сподіваних успіхів": рішила змінити назву „Українська Християнська Орґанізація" (УХО) на „Українська Католицька Орґанізація" (УКО). З інших постанов конференції замітні ті, в яких говориться про потребу „**видавання душпастирського журналу**", що занявсяб розроблюванням „католицької ідеольоґії на всіх ділянках громадянського життя", а далі про орґанізацію кольпортажі католицьких орґанів преси (до них належать виключно: „Нова Зоря", „Правда" і „Бескид") при допомозі „епархіяль-секретарятів католицької преси".

Найпікантніша така постанова конференції: „У справі ревіндикації бувших католицьких церков і монастирів, котрі колись насильно загарбав у католицької Церкви царський уряд, **порішено найперше розслідити і провірити скількість і якість тих обектів, до котрих гр. кат. Церква має право**".

На кінець дві постанови, які подаємо теж у цілости з уваги на їх ляпідарний стиль, але незвичайно скомплікований і не позбавлений сензаційного в деякій мірі посмаку зміст. Ось вони:

„Конференція прийшла однозгідно до переконання, що жадна з дотеперішних політичних партій не оправдала надії (а чи була коли така партія, на яку УХО покладалоб надії? — Ред.) щодо ведення політики в дусі католицької ідеольоґії".

І тому чергова та кінцева постанова звучить: „Конференція поручила УКО-ї виробити проєкт католицьких професійних робітничих орґанізацій".

(„Діло").

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ДЖАНСТАВН, ПА.

Для інвалідів.

З панахиди в укр. грек.-кат. церкві в Джанставн, Па., з дня 15-го червня 1930 р., о. Н. Волощук $10; по $2: М. Кокоч, М. Мечківський; по $1: Я. Яцинич, В. Шостачко, М. Шатинський (старший), Т. Волощук, М. Шатинський (мол.), К. Василовський, Д. Кузіринський, Ф. Крупнак, Ів. Березовський, Н. Іванюк, А. Дида, Ст. Бачинський, В. Романів, М. Пиптик, Т. Пиптик, Я. Кравчик, П. Гавриляк, Т. Шрамко, Ю. Найдух, Ів. Висоцький, М. Войнік, К. Сас, А. Костик, В. Санчич, Ю. Ґерич, А. Соска, Й. Бардюк, Гр. Синчак, Н. Шабінський, А. Вацло, Г. Карбовнічик, М. Ґубернович, Ст. Голубець, М. Пеленський; по 50 ц.: Д. Шевчик, Ів. Назарук, Марія Назарук, А. Драган, Н. Мандрик, Н. Турчак, Й. Борсук, П. Батор, Ів. Ващинський, К. Василовська, А. Цапар, Ст. Сапіта, Д. Катавчук, М. Харевич, Ст. Паньчак, К. Сандак, П. Кікта, П. Марчак, Й. Осінковський, Д. Кость, В. Велінський, Й. Кучеркевич; по 25 ц.: Гр. Фицик, Д. Теляк, Д. Яростовський, В. Пуняк, В. Бляхар, Анна Фецович, П. Онішко, Я. Кухарик, Ст. Заґроднічек, М. Мицик, В. Гнилюх, Й. Біляннич, Дм. Цап, П. Халос, Гр. Ковальчик, Гелена Волощук, Катерина Висоцька, Йосифа Карбовнічек, М. Кучма, Ст. Мушик, М. Стадник, Ів. Сельчишин, В. Коваль, Ст. Павцьо, А. Василишин, Ів. Левицький, Н. Сандак, Ів. Роман, В. Коник, М. Король, Д. Михальонко, М. Ярчак; Н. Н. 5 ц.

Разом зібрано $67.05 і відослано до Обєднання.

Збіркою занялися Михайло Шатинський (стар.) і Яким Яцинич.

ДІТРОЙТ, МІШ.

На У. В. О.

На допомогу бойовій акції зложили:

Д-р А. Кібзей $2; по $1: Тетяна Лата, Марія Козак, М. Кузьмір, Н. Малярчук, Тео. Васько, Н. Дембицький, В. Дрогомирецький, В. Підручний, Я. Тимочко, Д. Вавриків, Н. Бон, Н. Пупиза, С. Радик, Е. Сопович, М. Полуга, М. Федитник, П. Костирка, М. Гробар, В. Бедий, Л. Торський, М. Старик, Н. Кульчицький, Укр. Музичний Склеп.

Разом зібрано $25.00, які вислано до краю через Обеднання.

Ів. Іванчук.